

ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

«Περάσαμε πιά τὸ πέλαγος τῆς νηστείας τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Καὶ τώρα στεκόμαστε μπροστὰ στὴ θύρα τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, ὅπου ὀνομάζεται Μεγάλη ὄχι γιατί εἶναι μεγαλύτερη, ἢ ἔχει περισσότερες μέρες, ἀλλὰ “ἐπειδὴ μεγάλα ἡμῖν γέγονεν ἐν αὐτῇ παρὰ τοῦ Δεσπότη κατωρθώματα”...

Ὅντως φοβερὰ αὐτῆς τῆς ἑβδομάδος τὰ Μυστήρια! Ὅλη ἡ **ποίησις** τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ὅλη ἡ δόξα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα πηγάζουν. Ἀπ’ τὸν καιρὸ πού, μαθητοῦδια ἀκόμη, παίρναμε ἀπ’ τὸ ζεστὸ χέρι τῆς μάνας μας τὴ σύνοψη καὶ τὸ κερί, πού καθὼς ἦταν ἀγνὸ μοσκοβολοῦσε σὰν λιβάνι ὅταν ἔκαιγε, καὶ πηγαίναμε στὶς ἀκολουθίες τοῦ Νυμφίου, ἢ στὶς Μεγάλες Ὡρες τῶν Παθῶν, τῆς Μεγ. Πέμπτης καὶ τῆς Μεγ. Παρασκευῆς, ὅπου κλαίγαμε ἀπὸ καρδιᾶς μπρὸς στὸν Ἑσταυρωμένο, καθὼς ἀποθέταμε μὲ τρέμοντα δάχτυλα τὰ παρθενικὰ ἀγριολούλουδα, πού μὲ μίαν ὀλόξεστη λαχτὰρα τρέχαμε νὰ μάσουμε στοὺς κήπους καὶ στὰ χωράφια· ἀπ’ τὰ μικρά μας ἐκεῖνα χρόνια, πού προσμέναμε νὰ ῥθει ἡ ἑβδομάδα τῶν Παθῶν, γιὰ νὰ δεχτοῦμε ὕστερα καὶ τὴν Ἀνάσταση, μέχρι τὰ γηρατεία μας τὰ βαθιά, αὐτὴ ἡ Ἑβδομάδα εἶναι πού μᾶς κρατάει συντροφιά μὲ τὸν πόνο της, μὲ τὰ δάκρυά της, μὲ τὴ λύπη της, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐφροσύνη τῆς Ἀναστάσεως, πού ἀκολουθεῖ.

Κι αὐτὴ εἶναι ἡ **μεγαλύτερη φιλοσοφία τῆς ζωῆς**, πού ἡ ἀγία Ἐκκλησία μας τὴν δίνει μὲ τὸν πιὸ ὠραῖο, ἀπλὸ καὶ κατανυκτικὸ τρόπο στὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα. Καὶ εἶναι ἀλήθεια, ὅτι αὐτὴ ἡ φιλοσοφία, πού δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ὑψηλὴ θεολογία τοῦ Σταυροῦ, δὲν θὰ μπορέσει ποτὲ κανεὶς νὰ τὴν ἀφομοιώσει καὶ νὰ τὴν κατανοήσῃ ἔξω ἀπὸ τὸν ἐκκλησιαστικὸ περίβολο, ἔξω ἀπὸ τὴ λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ὁ Σταυρὸς ἢ ἡ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα γίνεται λογοτεχνία, γίνεται θέατρο ἢ κινηματογράφος, γίνεται στοχαστικὴ διάλεξη ἢ δημοσιογραφικὸ ἄρθρο, γίνεται εὐκαιρία γιὰ νὰ δοκιμάσει κανεὶς τὶς ικανότητές του μ’ ἓναν τρόπο – ὅποιοδήποτε – ἐπάνω σ’ ἓνα σοβαρὸ θέμα. Καὶ **μόνο μέσα ἀπὸ τὶς ἱερὲς Ἀκολουθίες καὶ τὴ λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ φτάσῃ στὴν κορυφὴ τῆς πνευματικῆς φιλοσοφίας καὶ στὴ δόξαν τῆς Ἀναστάσεως**, ἀνεβαίνοντας τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο τοῦ Γολγοθᾶ καὶ περνῶντας πνευματικὰ μέσα ἀπὸ τὴν ἀγωνία τῆς Σταυρώσεως.

Ὁ ὀρθόδοξος χριστιανός, ὅλη τὴν Ἑβδομάδα ἔχει ἓνα μεγάλο δρόμο νὰ ὁδοιπορήσει. Μεγάλο, ὄχι μὲ τὶς ἐξωτερικὲς, ἀλλὰ μὲ τὶς ἐσωτερικὲς διαστάσεις. Ἕνα δρόμο, ποὺ περπάτησε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Ναί, κι ἄς μὴ φανεῖ σὲ κανέναν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα παράδοξο. Ἄν δὲν “συμπορευθῶμεν αὐτῷ καὶ συσταυρωθῶμεν”, δὲν θὰ μπορέσουμε οὔτε τὴ Μεγαλοβδομάδα νὰ νιώσουμε, οὔτε καὶ στὴν Ἀνάσταση νὰ φτάσουμε μαζί του. Σ’ αὐτὸ τὸ δρόμο, ποὺ βρίσκεται πάντα κάτω ἀπ’ τὴ σκιά τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἀντικρύζει στὸ βάθος τὸ φωτεινὸ λόφο τῆς Ἀναστάσεως, οἱ ἅγιοι Πατέρες ἔβαλαν μερικὰ σημάδια σὰν ὁρόσημα, ποὺ μᾶς βοηθοῦν κι αὐτὰ μ’ ἓναν εἰδικὸ τὸ καθένα τρόπο, γιὰ νὰ πετύχουμε τὸ σκοπὸ μας...

Εἴπαμε, ὅτι πίσω ἀπὸ τὰ μαρτύριο καὶ τὸ Πάθος τῆς Σταυρώσεως, ὁ ὀρθόδοξος χριστιανὸς βλέπει πάντοτε τὸ γλυκὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως. Εἶναι αὐτὸ ποὺ τὸν ἐμποδίζει νὰ ἰδεῖ τὰ Πάθη μέσα σ’ ἓνα ζοφερὸ καὶ καταλυτικὸ σκοτάδι. Ὁ ὀρθόδοξος – καὶ ὁ Ἕλληνας ἰδιαίτερα, ποὺ πέρασε τόσα καὶ τόσα πάθη μέσα στὴ μακραίωνη πορεία τῆς ἱστορίας του – εἶναι ντυμένος μὲ τὸ ζεστὸ ἔνδυμα τῆς χαρμολύπης. Πάσχει καὶ ὑποφέρει, ἀλλὰ ὄχι μὲ ἀσυγκράτητο σαρκικὸ πόνο. Ἡ πνευματικὴ φιλοσοφία τοῦ Σταυροῦ, αὐτὲς τὶς ἡμέρες εἰδικώτερα, πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἐπιούσιος ἄρτος μας, ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς μας...

Ὡ! Εὐτυχισμένοι καὶ τρισμακάριοι, ὅσοι μπορέσουν ν’ ἀφήσουν τὶς βιοτικὲς τους μέριμνες αὐτὲς τὶς μέρες, κι ἀρχίσουν ἀπὸ τώρα, ἀπὸ αὐτὴ τὴν ὥρα κιόλας, τὴν εὐλογημένη πορεία δίπλα στὸν πορευόμενο πρὸς τὸ Πάθος Χριστό! «Δεῦτε οὖν καὶ ἡμεῖς, συμπορευθῶμεν αὐτῷ καὶ συσταυρωθῶμεν, καὶ νεκρωθῶμεν δι’ αὐτόν, ταῖς τοῦ βίου ἡδοναῖς», «ἵνα μὴ μείνωμεν ἔξω τοῦ νυμφῶνος Χριστοῦ».

Παντελὴς Πᾶσχος, Εἰσαγωγικὰ στὴν Μεγάλῃ Ἑβδομάδα